

Sociala medier i marknadsföringen

FOTO/MONTAGE: LARS ÖHMAN

Digital marknadsföring, marknadsföring på internet, lägger varje år beslag på allt större delar av företagets reklambudgetar. Metoderna för att nå ut till kunderna har också blivit fler och effektivare under de cirka två decennier som nätet har funnits.

Internettiden från början på 1990-talet brukar kallas för Webb 1.0. Den har beskrivits som en era som revolutionerade överföringen av information och varor. Företagen kunde då annonsera på nätet och relationsmarknadsföringen underlättades av att man kunde skicka e-post direkt till potentiella kunder. Det blev också möjligt att beställa varor och tjänster direkt från företagets hemsidor.

Nya applikationer skapades

Den tekniska utvecklingen har sedan dess, tack vare snabbare dataöverföring, tagit internetanvändandet ytterligare steg framåt. Den era som kallas Webb 2.0 inleddes omkring 2003 och innebar att nya applikationer skapades. Applikationer som gjorde att alla kunde bli deltagare på nätet och skapa sociala nätverk där man själv kunde lägga upp bilder, filmer och annat till vänner och andra. Den nya tiden och inte minst det faktum att så många använder internet

i dag, har skapat helt nya möjligheter för marknadsföring och försäljning.

Detta beror inte i första hand på att digitala medier som datorer och mobiltelefoner är bra annonsplatser för att trumma ut budskap. För trots allt man kan göra på webben i dag i form av bilder, film och ljud, så är folk mer kritiska till reklam än tidigare. De flesta webbläsare är inställda på att stoppa reklamsidor som poppar upp, samtidigt som e-post-programmen sorterar bort det mesta av reklamen som spam. Det är också lätt att klicka bort sådant som man inte är intresserad av att läsa.

Allt fler vill bidra med synpunkter

Mätningar visar att allt fler användare surfar in på ämnesområden som de verkligen vill veta mer om. På nätet finns ju som bekant det mesta att läsa, vilket medför att även smala intressen kan tillgodoses. Allt

FORTS. SIDAN 8

Aktuell ekonomi 3

Regeringen har nu lagt ett lagförslag om att avskaffa revisionsplikten för mindre aktiebolag. Men i stället för utredarnas förslag att undanta ca 96 procent av alla aktiebolag kommer "endast" ca 70 procent av aktiebolagen att beröras av regeringens förslag.

Aktuell politik 4

Den 1 juli 2010 slopas den allmänna värnplikten. Därmed går ett mer än hundra år gammalt system i graven. Den allmänna värnplikten kommer att ersättas av en tre månader lång frivillig militärutbildning.

Arbete & Pengar 6

Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen med förslag om nedsättning av egenavgifterna.

Regeringen föreslår också skattesänkning för Sveriges pensionärer.

Finansinspektionen vill begränsa bostadslånen.

Historia & Religion 10

Twitter eller Facebook, eller kanske både ock. Intresset är stort för sociala medier. Fenomenet är inte nytt. Dagböcker, resejournaler, loggböcker har funnit sedan lång tid. Men när man jämför gamla pappersdagböcker med nya digitala bloggar uppträder intressanta mönster.

Skola & Utbildning 12

Vad är en bra lärare? Att ge ett kort svar är kanske inte så enkelt men någon kanske skulle säga att en bra lärare är den som kan använda sig av olika undervisningsmetoder. En spännande, och allt mer populär, metod är att använda sig av olika kunskapsspel. Göran Svanelid har lång erfarenhet av kunskapsspel och delar gärna med sig av sin erfarenhet.

Ale Pålsson: «TV-program som Stor i Japan och Hjälp! Jag är med i en japansk gameshow förenklar japansk underhållning till hjärndött fjanteri i pandadräkter. Speciellt det senare programmet håller gärna en distans och säger att den här sortens dum-tv är populär i Japan, inte i Sverige. Märkligt sagt, när programmet har en stor svensk publik.» SIDAN 7

Det bidde bara en tumme

I förra numret av AktuelltOm gjorde vi stor sak av att revisionsplikten var på väg att slopas för de flesta aktiebolag. Bakgrunden var att en utredning redan för två år sedan (SOU 2008:32) lämnat förslag om slopad revisionsplikt för de allra flesta aktiebolag, cirka 96 procent av bolagen. Enligt samstämda källor var en proposition att vänta under våren. Nu har regeringens lagförslag kommit. Men i stället för en radikal förändring kan vi nu ta del av ett rejält urvattnat förslag. Bara små aktiebolag som underskrider två eller tre av följande värden: en nettoomsättning understigande 3 miljoner kronor, en balansomslutning på högst 1,5 miljoner kronor och/eller högst 3 anställda, kommer att slippa den obligatoriska revisionsplikten. Fortfarande är det många aktiebolag som blir berörda av reformen – men inte 96 procent som utredning föreslog. (Läs mer om förslaget på sidan 3.) Hur kunde det bli så? Hur kan det komma sig att förslag som diskuterats och utretts under lång tid plötsligt framstår som harmlösa och lama? ... Har vi anledning att bli oroliga?

Vi står inför två stora skolreformer. Både grundskolan och gymnasieskolan ska reformeras. Vi på Bonnier Utbildning och alla våra författare har investerat massor med tid på de tilltänkta reformerna. Samma sak har skett på andra förlag, i skolor och på Skolverket. Många har också varit med och fört debatt om hur skolan, program, inriktningar och kurser ska utformas. Nu är det upp till er politiker att fatta beslut. Men fall inte för frestelsen att ducka för behovet eller att skjuta upp reformerna. Tiden är inne. Våra barn och ungdomar har rätt till en skola som kan ge dem de kunskaper de så väl behöver för vidare studier eller för ett långt arbetsliv.

Wolfram Trostek

ANSVARIG FÖRLÄGGARE: Wolfram Trostek
TEL: 08-696 86 04
E-POST: wolfram.trostek@bonnierutbildning.se
GRAFISK FORMGIVNING: Lars Öhman
TRYCK: Trosa Tryckeri AB 2010
UTGES AV:
Bonnier Utbildning,
BOX 3159, 103 63 STOCKHOLM
TEL: 08-696 80 00
WEBB: www.bonnierutbildning.se

Aktuell ekonomi	3
Aktuell politik	4
Arbete & Pengar	6
Gästskribent: Ale Pålsson	7
Tema: Sociala medier i marknadsföringen	8
Religion & Historia	10
Skola & Utbildning	12
Ekonomifakta	14

Nytt förslag om slopad revisionsplikt

Efter många turer har nu regeringen lämnat ett lagförslag om slopad revisionsplikt för aktiebolag. Regeringen har dock frångått det förslag som en utredning lämnade 2008 som skulle innebära att 96 procent av aktiebolagen i Sverige skulle slippa anlita en kvalificerad revisor. I det nya förslaget undantas "bara" 70 procent av aktiebolagen från revisionsplikten, vilket motsvarar cirka 250 000 aktiebolag.

Regeringsförslaget innebär att de aktiebolag som uppfyller minst två av följande kriterier även fortsättningsvis måste ha en kvalificerad revisor:

- Fler än tre anställda i medeltal
- Mer än 1,5 miljoner kronor i balansomslutning
- Mer än tre miljoner i nettoomsättning

Ett och samma kriterium ska dessutom ha varit uppfyllt två år i sträck för att revisionsplikten ska gälla. Revisionsplikten gäller dock fortsättningsvis för aktiebolag med särskild utdelningsbegränsning och finansiella företag oavsett om kriterierna är uppfyllda eller inte.

Med förslaget lägger sig Sverige i närheten av de övriga nordiska länderna där Danmark har en omsättningsgräns på cirka 3,6 miljoner kronor och Finland en gräns på 1,9 miljoner kronor.

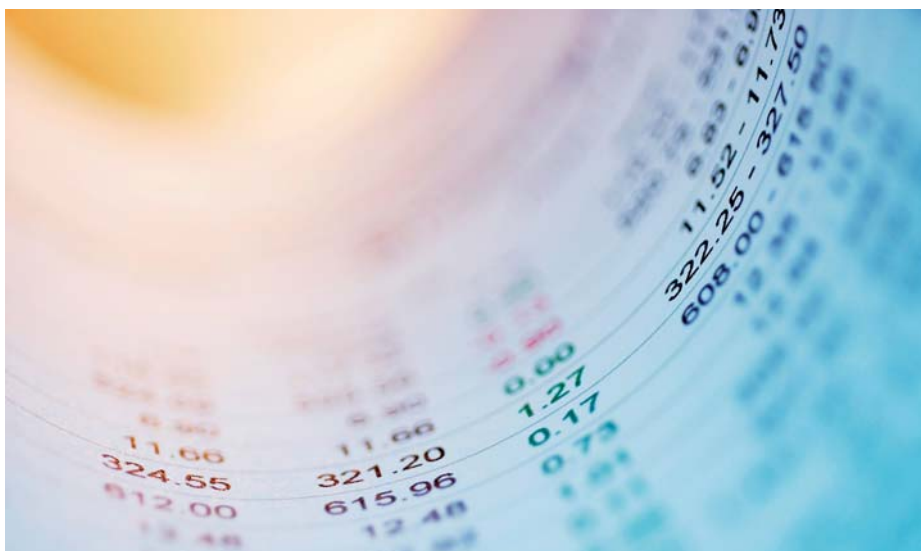
Det krävs dock ett aktivt beslut om att bolaget inte ska ha någon revisor. Det ska ske på en bolagsstämma där man också beslutar om en ändring i bolagsordningen. Därefter ska den befintliga revisorn friställas från uppdraget. Beslutet ska sedan anmälas till Bolagsverket.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 november i år. För att slippa revision räkenskapsåret 2011 måste ändringen vara inlämnad till Bolagsverket senast den 31 december 2011.

Regeringen föreslår också att bolaget i inkomstdeklarationen måste lämna upplysning om man har en revisor. Alla företag, alltså även enskilda firmor och handelsbolag, ska dessutom upplysa

om någon redovisnings- eller revisionsbyrå, eller någon annan hjälpt företaget med årsbokslutet eller årsredovisningen. Dessutom föreslås att Skatteverket ska få ökade befogenheter att göra kontroller och begära in uppgifter under löpande beskattningsår. Hela lagrådsremissen finns att läsa på regeringens hemsida, www.regeringen.se.

Bo Egervall

Så minskar man aktiekapitalet

Den 1 april ändrades reglerna för minsta aktiekapital från 100 000 till 50 000 kronor. Som följd av detta lär det finnas ett antal bolag som vill minska sitt kapital till den lägsta tillåtna gränsen.

Minskning av aktiekapital kan göras med eller utan indragning av aktier. Minskning av aktiekapitalet får enligt aktiebolagslagen göras för att:

- Täcka en förlust
- Göra en avsättning till fritt eget kapital
- Återbetala kapital till ägarna

För att detta ska vara möjligt måste en ändring av bolagsordningen beslutas av bolagsstämman. Där ska det stå att aktiekapitalet ska vara 50 000 kronor eller

att aktiekapitalet ska finnas i ett intervall som till exempel 50 000–100 000 kronor. Efter att ändringen är gjord kan bolagsstämman besluta om minskning av aktiekapitalet. Båda besluten kräver kvalificerad majoritet vilket innebär att 2/3 av de angivna rösterna och de aktier som är företrädda vid bolagsstämman måste godkänna förslaget.

Bo Egervall

FOTO/MONTAGE: LARS ÖHMAN

Den allmänna värnplikten försvinner

Den 1 juli 2010 slopas det mer än hundra år gamla systemet med allmän värnplikt. Det ersätts med en tre månader lång frivillig militärutbildning. Efteråt kan man söka sig vidare till officersutbildning, insatsförband eller hemvärnet.

Den allmänna värnplikten har sina rötter i den medeltida skyldigheten «för alla bönder och bofasta män» att gripa till vapen för att värja sitt land. Detta stod inskrivet i flera landskapslagar. Denna skyldighet utvecklades vidare på 1670-talet då Karl XI införde det så kallade *indelningsverket*.

Detta rekryteringssystem byggde på frivillighet för den enskilde individen, samtidigt som det tvingade lokalsamhället att sätta upp och utrusta en soldat per rote. Varje härad skulle mobilisera ett kompani och varje landskap ett regemente.

Även om grundtanken var att krigstjänstgöringen skulle vara frivillig, var det ett sätt för lokalsamhället att kunna utnyttja lediga män utan stora gårdar eller

andra förpliktelser. Dessa blev nu indelta soldater, fick ett torp med lite mark omkring som försörjningsbas.

Indelningsverket avskaffades 1901 och ersattes av ett *värnpliktsystem*. Detta bestod av fast anställda officerare och en *allmän värnplikt*, dvs. skyldighet för alla svenska män mellan 18 och 47 år att delta i det militära försvaret av landet.

Denna allmänna värnplikt avskaffas nu den 1 juli 2010 och kommer att ersättas med en frivillig *grundläggande militär utbildning (GMU)*. Utbildningen blir tre månader lång och genomförs på olika platser i landet, vid olika tidpunkter under året.

Efter grundutbildningen kan den värnpliktige vidareutbilda sig till soldat eller sjöman vid ett insatsförband eller söka sig till hemvärnet eller de nationella insatsstyrkorna. Anses man sedan lämplig erbjuds man anställning eller kontraktering vid insatsförband. Systemet liknar det som redan finns i bland annat Storbritannien och Frankrike.

SAMSPEL SAMHÄLLSKUNSKAP A

När alla kan delta.

- har särskilt lagt fokus på att underlätta undervisningen på yrkesprogrammen och lärlingsprogrammet
- utgår från politikens och samhällskunskapens stora frågor
- skapar förutsättningar för engagerade och livliga diskussioner där alla kan delta.

Samspel är uppdelat i fyra block:

- *Du och samhället* sätter in individen i ett samhällsperspektiv och presenterar de lagar, regler och normer som spelar störst roll för elevernas vardag
- *Sant eller falskt* handlar om hur vår världsbild påverkas genom IT-samhällets enorma informationsflöden.

BONNIER
UTBILDNING

- *Vem bestämmer* fokuserar på två huvudfrågor: Hur ska samhället styras? och Hur skapar vi ett rättvist och gott samhälle?
- *Så styrs Sverige* är en systematisk genomgång av hur det svenska samhället fungerar från lokal till global nivå, och hur de olika nivåerna kan påverka vår vardag.

Varje block innehåller ett antal ämnesområden som är strukturerade med ökad svårighetsgrad i tre nivåer: grundnivå, fördjupningsnivå och analysnivå.

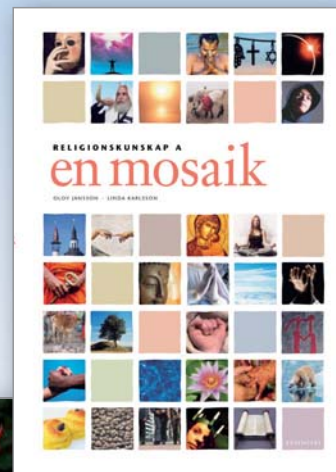
EN MOSAIK RELIGIONSKUNSKAP A

En bild av mångfalden.

- förmedlar faktakunskaper, begrepp och tankemodeller
- ger eleverna verktyg för att delta i det offentliga samtalet kring bland annat mångkultur, religion och etik
- följer en bestämd struktur med syfte att öka förståelsen av såväl religionernas innehåll, som deras roll i dagens samhälle.

Mosaik består av tre större block:

- *Kultur och religion* där grundläggande begrepp definieras och samspelet mellan religion och kultur diskuteras.
- *Religioner och livsåskådningar* innehåller sju välstrukturerade kapitel om de fem världsreligionerna, om nya religiösa rörelser samt om sekulära livsåskådningar.
- *Att vara människa* består av fyra temakapitel som erbjuder både fakta och problematiserande text. Texterna kan utgöra grund för elevernas egna ställningstaganden och inspirera vidare i bearbetandet av de stora livsfrågorna. Temakapitlen är *Etik, Identitet, Kärlek* och *Döden*.

Kultur

Vi människor är lika och olika. Vi föds, lever, växer för och dör. Lemnadsener och tankar skapar olika världar, kulturer och medförelser. När olika värderingar möts uppstår nya mönster och värderingar. Men vad betyder det för oss? Kan man som grupp också ha en kultur? Kan man ha en egen kultur?

Kultur är ett ord som vi ofta möter. Men bär den samma betydelse och innehåll i olika kulturer? Det finns kulturarbetare, vi har en kulturskolan och vi har olika sätt att leva på. Men vad betyder egentligen kultur och vad innebär mångkultur?

VAD ÄR KULTUR?

Också kultur är ett ord som vi ofta möter. Men bär den samma betydelse och innehåll i olika kulturer? Det finns kulturarbetare, vi har en kulturskolan och vi har olika sätt att leva på. Men vad betyder egentligen kultur och vad innebär mångkultur?

Kultur är ett ord som vi ofta möter. Men bär den samma betydelse och innehåll i olika kulturer? Det finns kulturarbetare, vi har en kulturskolan och vi har olika sätt att leva på. Men vad betyder egentligen kultur och vad innebär mångkultur?

**BONNIER
UTBILDNING**

Filmcensur avskaffas efter 100 år

Vuxencensuren av film är på väg att avskaffas. Det är den tydliga signalen från riksdagsparterna till regeringens enmansutredare, Marianne Eliason. Bakgrunden till denna utredning är att Sverige, som en av de sista demokratierna i världen, fortfarande har en myndighet som förhandsgranskar vuxenfilm som ska visas offentligt. Myndigheten är Statens biografbyrå, inrättad 1911. Någon liknande myndighet finns knappast i något annat demokratiskt land. Norge avskaffade film-

censuren 2004 med hänvisning till att det rimmade illa med yttrandefriheten.

Den tekniska utvecklingen har också sprungit ifrån behovet av filmcensur. De flesta filmer distribueras och ses idag genom andra kanaler och medier än biograferna och dit når inte Statens Biografbyrås saxar. Statens biografbyrå har dessutom inte klippt i någon film sedan 1995.

Förslaget om att avskaffa filmcensuren kommer att läggas fram till regeringen den 31 maj.

Ingen preskription för Palmemordet

Riksdagen har beslutat att från den 1 juli i år ta bort preskriptionstiden på 25 år för allvarliga brott. Detta gäller även för mord, dråp, grovt folkrättsbrott, folkmord och terroristbrott som innebär mord eller dråp. Ett av de viktigaste skälen bakom lagändringen är att dna-tekniken gjort det lättare att klara upp brott som begicks för länge sedan. Detta innebär att mordet på Olof Palme aldrig kommer att bli preskriberat. Annars hade detta skett i februari 2011.

Förslag på sänkta egenavgifter

Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen som innehåller det förslag till nedsättning av egenavgifter som regeringen presenterade i samband med budgetpropositionen för 2010. Egenavgifterna föreslås minska med 5 procentenheter, dock högst 10 000 kronor per år.

För att få lägre egenavgift måste avgiftsunderlaget för egenavgifterna överstiga 40 000 kronor. Den avgiftsskyldige måste också ha fyllt 26 men inte 65 år vid årets ingång. För den som bedriver verksamhet inom flera sektorer föreslås vissa särskilda bestämmelser. För handelsbolag och andra fall där verksamhet bedrivs gemensamt får egenavgifterna minskas med högst 20 000 kronor för samtliga delägare tillsammans.

De lägre egenavgifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010 och tillämpas på de inkomster som den avgiftsskyldige får efter den 31 december 2009.

Skattesänkning för pensionärer föreslås

Regeringen har föreslagit en tredje skattesänkning för Sveriges pensionärer. Reformen innebär en skattesänkning om totalt 5 miljarder kronor. Skattelättnaden gäller för alla dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år och betalar skatt. Skattesänkningen föreslås gälla från den 1 januari 2011. Förslaget innebär för en ensamstående pensionär med full garantipension, född 1937 eller tidigare, en skattesänkning på ca 1 200–1 400 kronor per år beroende på kommunalskattenivå. För en pensionär med 150 000 kronor i inkomst innebär förslaget en skattesänkning på ca 2 400–2 800 kronor per år beroende på kommunalskattenivå.

FI vill begränsa bostadslånen

Finansinspektionen (FI) överväger att besluta om ett allmänt råd om begränsning av belåningsgraden för bostadslån. En sådan begränsning kan ligga inom intervallet 75–90 procent av fastighetens marknadsvärde (belåningsvärde) när lånet tas. Begränsningen skulle gälla för privatpersoner när de tar nya lån med bostaden som pant. Marknadsvärdet skulle uppgå till det lägsta av antingen köpeskilling, registrerad fastighetsmäklares värdering eller långgivarens egen värdering av fastigheten. Det skriver Finansdepartementet i ett pressmeddelande.

Manliga chefer drar ifrån

Manliga chefer tjänar dryga tusenlappen mer i månaden än de kvinnliga. Det konstaterar Sveriges chefsorganisation Ledarna efter att ha granskat 2009 års löner.

Genomsnittslönen för landets 500 000 chefer ligger på 35 200 kronor, vilket är en ökning med 1 200 kronor jämfört med 2008. Bland de högre cheferna är genomsnittslönen 51 000 kronor i månaden och för chefer i företagsledande ställning är snittlönen 59 000 kronor.

Löneskillnaden mellan män och kvinnor var förra året cirka 1 600 kronor, vilket är en ökning med några hundralappar.

Cheferna i Stockholms län toppar löneligan med en snittlön på 39 600 kronor. Bottenplatsen intas av Kalmar län som har en snittlön på 32 200 kronor per månad.

Skatteverket avslöjar sina kontroller

Skatteverket har publicerat detaljerad information om ett 50-tal av de kontroller som de gör av alla privatpersoners och företags deklarerationer. Syftet är att förebygga fel och att rätt uppgifter skall komma in från början. Om man deklarerar elektroniskt sker många av kontrollerna automatiskt.

Under 2010 kommer Skatteverket också att fortsätta insatserna för att komma åt svartjobb i samband med grov ekonomisk brottslighet. En av årets största insatser kommer att ske inom kontanthandeln, med anledning av den nya lagen om kassaregister som trädde i kraft vid årsskiftet. Skatteverket kommer att genomföra 50 000 företagsbesök under året för att se till att kassaregister finns och används på rätt sätt.

Finansiering av slopad revisionsplikt

Finansdepartementet föreslår i en promemoria att fastighetsskatten för vattenkraftverk höjs samt att stämpelskatten för juridiska personers förvärv av fast egendom och tomträtter höjs.

I en promemoria som har skickats ut på remiss föreslås att fastighetsskatten för vattenkraftverk höjs till 2,8 procent av taxeringsvärdet. Dessutom höjs stämpelskatten till 4,25 procent för vissa juridiska personers förvärv av fast egendom och tomträtter.

Skattehöjningarna bidrar till finansieringen av det förslag om slopad revisionsplikt för mindre företag som regeringen har presenterat.

Alla borde kunna lite företagsekonomi!

Företags ekonomi för icke-ekonomer

beskriver på ett enkelt och konkret sätt företagsekonomi från början. Boken behandlar allt från affärsidé till inköp, marknadsföring, kalkyler, bokföring och beskattning. Till boken finns även uppgiftsbok med ett stort antal övningsuppgifter, diskussionsuppgifter och facit med utförliga lösningar.

För dig som lärare finns även stöd i form av bokens hemsida www.bonnierutbildning.se/icke-ekonomer där du kostnadsfritt kan hämta OH-underlag och PowerPoint-filer med många av läromedlets figurer.

**BONNIER
UTBILDNING**

Order/information:
Tel 08-696 86 00,
fax 08-696 86 10,
www.bonnierutbildning.se

FOTO: ANDERS WIKBERG

Typiskt japanskt?

Ända sedan portugisiska sjöfarare lyckades nå Japan i mitten av 1500-talet har européer förbryllats över den japanska kulturen. Oavsett om det handlat om "hänsynslösa hedningar" som sätter disciplin före livskvalitet, eller om zenbud-distiska romantiker i nära kontakt med naturen, har vi försökt få en klar bild av vad som är "typiskt japanskt". Det autentiska har alltid varit viktigt. Varje år kommer det följaktligen ut nya böcker i Europa om hur man lagar "riktig japansk mat". Oftast blir det ändå bara sushi och sashimi. Är det typiskt japanskt? Eller bara typiskt för vårt sätt att se på Japan?

Jag har studerat japanska och japansk historia i flera år, men har även dessförinnan och därefter träffat japaner och besökt olika delar av Japan. Här hemma möter jag många gånger frågor, påstående och teorier om Japan, som ibland är svåra att förstå. Märkliga och felaktiga bilder tycks uppstå hela tiden. Vissa fördomar förbryllar mer än andra.

TV-program som *Stor i Japan* och *Hjälp! Jag är med i en japansk gameshow* förenklar japansk underhållning till hjärndött fjanteri i pandadräkter. Speciellt det senare programmet håller gärna en distans och säger att den här sortens dum-tv är populär i Japan, inte i Sverige. Märkligt sagt, när programmet har en stor svensk publik. Dokumentärer som *The Cove* tar upp problem i det japanska samhället på ett bra sätt, men följs upp av kommentarer om att japanerna antingen inte kan eller vill göra någonting åt problemen. De behöver enligt många därför västerlänningars hjälp.

Det finns även till synes positiva fördomar, som att japaner är artiga, mycket konstnärliga och att de står i nära kontakt med naturen. För mig låter det mer som fantasivärlden i *Avatar* än Japan.

Det märkligaste är att de här idéerna inte möter något motstånd, utan accepteras ganska lätt. Många tror att alla japaner läser manga, äter val och jobbar ihjäl sig.

Fenomenet *karoshi*, att arbeta sig till döds, är ett problem i Japan men uppfat-

tas som märkligt för oss i Sverige som inte utsätts för den hårda japanska arbetsmarknaden. Även om företag som tidigare gett sina anställda mängder av premier i utbyte mot lojalitet och hårt arbete har slutat att värdera personalen lika högt, lever arbetsmoralen och kravet på hårt arbete fortfarande kvar.

Men saker har börjat förändras i Japan. *Hikikomori*, att permanent stanna hemma från skolan, och *furiitaa*, unga människor som vägrar ta heltidsanställning, är reaktioner på den hårda arbetsmarknad som skapat debatt i Japan. Man kan se tecken på en viss uppluckring och alternativ till den traditionella arbetsmoralen. Det är tydligt att möjlighet till förändring och skiljande åsikter existerar.

Man bör komma ihåg att det bor 150 miljoner människor i Japan. I ett land med en så stor befolkning finns, även i ett till synes väldigt likriktat samhälle, en enorm variation av kultur och åsikter. Där finns visserligen mängder av familjemän, hemmafruar och fridfulla buddhistmunkar. Men Japan har även haft terrorister, våldsamma kulturer och krigsförbrytare. Så vad är då «typiskt japanskt»?

Nästa gång du hör en historia om någon japansk hobby, leksak eller maträtt som verkar bisarr, då ska du veta att de flesta japaner tycker precis detsamma.

Ale Pålsson

Filosofie kandidat i historia

Prenumerera gratis på

AktuelltOm

Ekonomi, Samhälle, Historia och Religion

AktuelltOm är en kostnadsfri tidning som vänder sig till lärare som undervisar i ekonomiska ämnen, samhällskunskap, historia och religion. Tidningen utkommer tre gånger per år och innehåller artiklar under följande rubriker:

- Aktuell ekonomi
- Aktuell politik
- Arbete & pengar
- Religion
- Historia
- Skola & utbildning
- Ekonomifakta

Dessutom i varje nummer:

- en temaartikel kring ett aktuellt eller historiskt ämne, och
- en kåserande artikel av en gästskribent.

AktuelltOm med ett bredare och djupare innehåll ersätter nyhetsbrevet Ekonomi&Samhälle.

Vill du ha ditt eget exemplar?

Anmäl dig på

www.bonnierutbildning.se/aktuelltom

**BONNIER
UTBILDNING**

Först och främst går det att lägga in vanliga annonser. Annonserna kan anpassas till vilket målgrupp man vill nå utifrån variabler som exempelvis ålder, kön och civilstånd. Man kan välja om man vill betala per klick eller per visning. Det går också att mäta hur effektiv annonsen är genom att man kan se exakt hur många och vilka som har klickat på annonsen. Vanliga annonser har dock, som tidigare påpekats, begränsningar.

Lägga upp en fan-sida

Ett kanske bättre sätt är att lägga upp en "fan page" eller på svenska; fansida. Det är en slags officiell Facebook-profil där användare kan lägga upp bilder, skriva inlägg och kommunicera direkt med andra användare. De flesta stora svenska företag har numera en fansida. Exempelvis har Sony Ericsson en fansida med i skrivande stund drygt 480 000 fans. Där lägger Sony Ericsson ut information om nya telefonmodeller och låter besökarna diskutera och komma med inlägg. Det finns också en del inofficiella företagsidor som har tagit över den officiella. Som exempel kan nämnas ICA:s fansida "ICAseredaktion" som för närvarande har 108 fans, medan "ICA-Jerry" har mer än 250 000 medlem-

mar. Detta är förstås inte problemfritt, även om ICA:s marknadschef i en artikel i DN (13/3 2010) ställer sig positiv till intresset. Risken finns ändå att varumärket får en annan framtoning än vad ICA vill ha. Att starta en fansida är ännu så länge kostnadsfritt.

Ett annat sätt att marknadsföra sig i Facebook, särskilt för mindre företag, är att skaffa en profil (som man får när man registrerar sig) och bjuda in vänner. Då kan man på sin egen sida lägga upp bilder och annat och diskutera och föra fram sitt budskap. Nackdelen är man inte får ha mer än 5 000 vänner. Vilket kan skapa problem när kvoten är fylld.

Ytterligare ett sätt att föra fram sitt företag är att vara aktiv eller bara iakttagande som fan i befintliga grupper eller som vän till olika profiler som kan vara intressanta för företagets syften. Det kan vara ett sätt att ta del av den dialog som förs kring det egna varumärket för att veta man ska erbjuda kunderna.

För att komplettera marknadsföringen är det vanligt att företagen numera gör Iphone-applikationer (apps) och lägger ut information och bilder på Twitter och Youtube. En Iphone-app är en direktlänk på mobilen som går direkt till ett företags

hemsida, medan Twitter är en miniblogg som uppdateras löpande och där varje inlägg är på maximalt 140 tecken.

Kortvarig konkurrensfördel

Mycket tyder dock på att närvaron på Facebook kan bli en kortvarig konkurrensfördel. På Internetworld:s webbdagar i Stockholm den 23-24 mars handlade flera seminarier just om framtiden för sociala medier. Vad gör man när alla företag finns på Facebook? En av föreläsarna, Kristin Heinonen, menade att bara finnas i Facebook är ungefär samma sak som att finnas i telefonkatalogen. Det räcker, enligt Heinonen, inte med att man skaffar en fansida och gör allt det som alla andra gör. För att vara konkurrenskraftig måste man göra saker som "sticker ut" för att engagera en publik. Så i framtiden är det troligt att företagen måste lägga ner mycket mer kraft på sin Facebook-marknadsföring. Kanske kommer det att krävas riktiga medieavdelningar på företagen som jobbar med detta? Och kanske kan vi räkna med att företagen måste locka med riktigt attraktiva erbjudanden för att få oss att ansluta som fans och lockas att köpa deras produkter?

Bo Egervall

ÄNNU ETT PRIS TILL GOODWILL!

För fyra år sedan fick Goodwill Företagsekonomi pris. Nu har även Goodwill Redovisning & beskattning ärats med pris för "Bästa läromedel i företagsekonomi 2008". Priset delas ut av Företagsekonomiska Institutet.

Goodwill är ett heltäckande och grundläggande läromedel i företagsekonomi. Genom hela serien varvas fakta med tillämpningar och exempel.

Besök Goodwills hemsidor:
www.bonnierutbildning.se/goodwilla
www.bonnierutbildning.se/goodwillb
www.bonnierutbildning.se/goodwill-rb

**BONNIER
UTBILDNING**

Order/information:
Tel 08-696 86 00,
fax 08-696 86 10,
www.bonnierutbildning.se

Bloggar och dagböcker

Det har under lång tid funnits en drivkraft hos människor att skriva om sig själva och sina liv. Faktum är att de första dagböckerna kan spåras tillbaka till antikens Rom. Den moderna dagboken, som inte bara tar upp yttre händelser utan även inre tankar och funderingar, föds dock först under renässansen.

Dagböckerna har genom århundradena haft olika karaktär. En tidig dagboksform är *resejournalen*, som beskriver dagboksförfattarens möten och vedermödor i främmande land. En annan typ av dagbok är *yrkesjournalen*, som kan vara exempelvis loggböcker, bokföringsböcker och militära annaler. Trots att de kan tyckas torftiga kan de ibland fyllas med personliga betraktelser. En tredje variant är *samvetsjournalen*, som är religiöst hållna anteckningar, vanliga hos puritaner och kväkare i 1600-talets England. Utöver de "normala" dagböckerna, som skildrar vardagslivets tankar och händelser, finns ännu fler närbesläktade genrer, såsom memoarer och självbiografier.

Parallellt med de strängt privata dagböckerna, som idag ofta är skrivna av ung-

domar, började under 1990-talet en ny trend, nämligen att skriva dagbok – eller bloggdagbok – på nätet och därigenom göra sitt liv och sina tankar tillgängliga för praktiskt taget vem som helst.

När man jämför de gamla pappersdagböckerna med de nya digitala bloggarna uppträder intressanta mönster. Vi vet visserligen att många kvinnor skrev dagböcker under både 1700- och 1800-talen. Men det är vanligen männen dagböcker som har blivit utgivna och finns tillgängliga för såväl allmänhet som forskare på landets bibliotek. Och det är inte vilka män som helst utan – föga förvånande – levnadsödena hos maktens män som lockat till utgivning.

Två spännande kvinnliga exempel är drottning Hedvig Elisabeth Charlottas

NYA MILLENNIUM

Tar steget in i 2010-talet.

Nya Millennium diskuterar aktivt politiska omvälvningar och ekonomiska förändringar samtidigt som de sätts i ett globalt och historiskt sammanhang.

Nya Millennium ger bakgrund samtidigt som läromedlet utmanar och manar till analys.

Nya Millennium är uppdelad i fyra centrala block som vart och ett utgår från individen och därefter rör sig utåt mot de globala samhällsfrågorna.

WEBBASERAD LÄRARHANDLEDNING!

Besök vår hemsida

www.nyamillennium.bonnierutbildning.se

**BONNIER
UTBILDNING**

Order/information: Tel 08-696 86 00, fax 08-696 86 10, www.bonnierutbildning.se

dagbok i nio band som täcker åren 1775–1817, och Årstadagboken, skriven av Märta Helena Reenstierna mellan 1793 och 1839. Av de många manliga kan nämnas Carl von Linnés reseskildringar, amiral Carl von Tersmedens memoarer, som går tillbaka på förda dagböcker mellan 1730 och 1788, och den spionmisstänkte general Francisco de Mirandas reseskildring av Sverige från 1787.

Idag är det de unga kvinnorna som dominerar blogg dagböckerna. De skriver framför allt om sitt eget vardagsliv: om barn, familj, resor, mode och kläder. Trots möjligheten att nå ut till hela världen riktar sig bloggarna ofta till den egna bekantskapskretsen.

I och med att det är just unga kvinnor som använder bloggen för att skriva dagböcker kan man se ytterligare en intressant genusaspekt, nämligen att det manligt tekniska Internet – i alla fall på några håll – har tagits över av kvinnor.

Niklas Ericsson

Källkritik

Dagböcker. 1700- och 1800-talen är dagböckernas guldålder. Många ur samhällets högre klasser skrev dagböcker, även om de skiljer sig från våra moderna, personliga dagböcker – som bara är till för oss själva. Förr i tiden kunde man skriva dagböcker i form av brev som man skickade till vänner och släktingar för att tala om vad som hände. Dessa brev lästes högt i familjen så att alla kunde få höra vad till exempel släktingen i Göteborg hade gjort. Detta innebär att författaren gjorde ett noga genomtänkt urval av det han eller hon ville berätta (*tendens*). Inte heller är dessa så kallade dagböcker alltid skrivna samma dag – ibland är det vecko- eller månadssammanfattningar (*närhet i tid*).

Bloggar. Bloggen var från början (mitten av 1990-talet) en personlig och öppen dagbok på nätet. I den kunde bloggaren skriva om sitt vardagsliv och om sina åsikter i alla möjliga ämnen. 2008 fanns

det uppskattningsvis 190 miljoner bloggar i världen. Med tiden (2000-talet) har en del bloggar blivit kommersiella och drivs bland annat med hjälp av reklam. Sådana bloggar ska man vara extra uppmärksam mot, eftersom en bloggare knappast skriver något negativt om den som betalar reklamen. Dessutom måste man alltid identifiera bloggaren, på samma sätt som man identifierar en källförfattare, och ta reda på personens bakgrund (såsom ideologi) för att kunna avslöja tendens. Eftersom bloggar ofta används för att uttrycka värderingar ska man också komma ihåg att dessa värderingar är åsikter, det vill säga att de varken är sanna eller falska. Det sista är särskilt tydligt när det handlar om så kallade mikroblogger (*Twitter* eller *Facebook*).

Källa: Samband Historia Plus

BONNIER
UTBILDNING

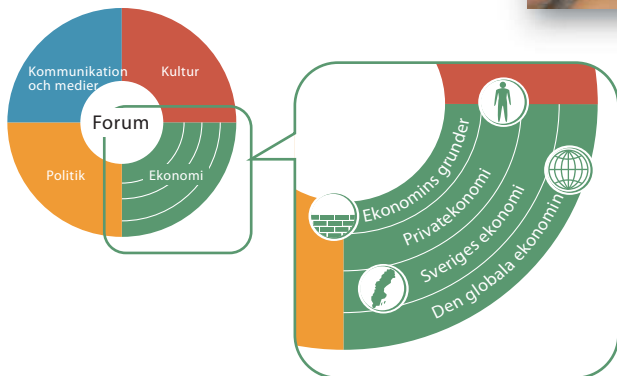
FORUM SAMHÄLLSKUNSKAP

Få överblick, förstå och utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt.

Finns i tre varianter!

BESÖK FORUMS WEBBPLATS!

Gratis lärarhandledning och många elevövningar på www.bonnierutbildning.se/forum

Forum har en unik struktur, den:

- är indelad i fyra områden: *Kultur*, *Ekonomi*, *Politik* och *Kommunikation och medier*, som belyses ur fyra olika perspektiv: *grund*, *individ*, *nationellt* och *globalt*
- bidrar till att bygga ett samhällsvetenskapligt förhållningssätt
- finns i tre varianter: Forum A Bas, Forum A Plus och Forum ABC.

Kunskapsspel i undervisningen

En av de mest diskuterade frågorna bland elever, lärare, allmänheten, forskningen och inom lärarutbildningen är denna: vad kännetecknar en bra lärare? Svaren på denna, till synes enkla frågeställning, är säkert högst varierande. Ett svar, som säkert många kan vara överens om är att: En skicklig lärare har en bred repertoar av olika metoder att variera mellan. Ett sätt att variera undervisningen är att använda olika kunskapsspel.

Kunskapsspelens teoretiska grund

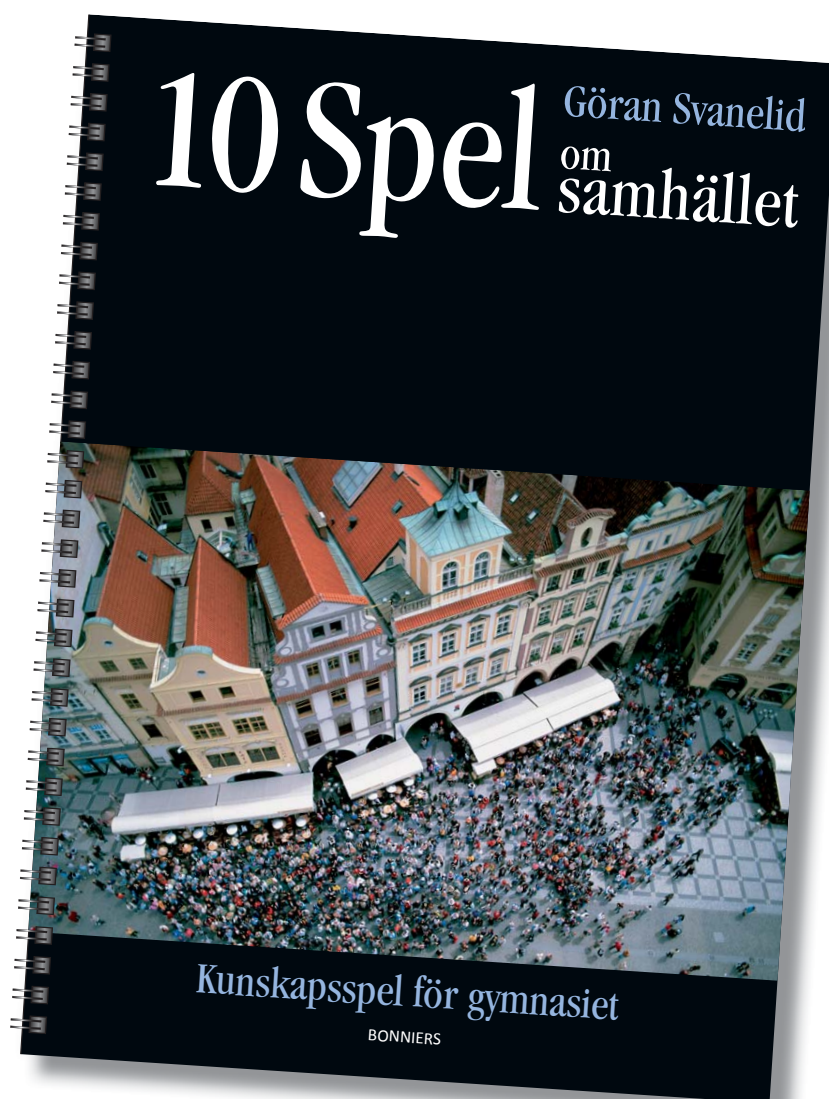
Bakom kunskapsspelen finns tre teoretiska inspiratörer. För cirka hundra år sedan ställde den kände amerikanska pedagogen John Dewey följande fråga: Hur ska skolan möta det faktum att samhället tenderar att bli allt mer komplext? Hur kan lärare konkretisera en allt mer abstrakt värld? Dewey ansåg att ett sätt att "lösa" problemet kunde ske via "konstgjord konkretion", d.v.s. att i klassrummet försöka återskapa och förenkla komplexa samhälleliga processer och strukturer.

Sedan ett par decennier är Lev Vygotskij den ledande teoretiska och pedagogiska inspiratören. Enligt Vygotskij kan eleverna genom kunskapsspel, tillsammans med läraren, nå sin "närmaste utvecklingszon". Det sker genom diskussioner, argument och reflektioner där eleverna spontant utvecklar centrala samhällsvetenskapliga begrepp som främst rör politik och ekonomi.

Pedagogen Jerome Bruner har lanserat begreppet "scaffolding" som kan översättas till "byggnadsställning". För att eleverna ska utveckla sitt tänkande har de stor nytta av några få centrala begrepp, färdiga strukturer och modeller. I *10 Spel om samhället* finns ett flertal sådana "byggnadsställningar".

10 Spel om samhället och kursplanen

Enligt kursplanen i samhällskunskap gäller följande: "Vid studier av olika samhällsfrågor är politiska och ekonomiska aspekter väsentliga liksom användningen av begrepp som inflytande, makt, konflikt, ideologi, klass, intresse och påverkan". Alla tio kunskapsspel har till syfte att ge läraren hjälp med att knyta samman det konkreta (elevernas erfarenheter av spelen) med de abstrakta begreppen och sammanhangen.

10 kunskapsspel för gymnasiet om allt ifrån lokala frågor om vad kommunen bör satsa på, till globala frågor om ekonomi och politik. Till alla spel finns färdiga kopieringsunderlag med material till eleverna och en utförlig lärarhandledning.

Best.nr. 62292898, pris 335 kronor.

De lärare som använt spel i undervisningen vet att eleverna även utvecklar sin demokratiska deltagande kompetens. Många undersökningar har visat att dagens ungdomar inte är ointresserade av politik och ekonomi, tvärtom visar de ofta upp ett stort engagemang i konkreta samhällsfrågor. Däremot är de mindre intresserade av att aktivt delta i partipolitik.

Kunskapsspelen och bedömningen

Det finns lärare som är positiva till att använda kunskapsspel i undervisningen, men som ändå avstår på grund av osäkerheten kring hur kunskapsbedömningen ska gå till i detta sammanhang. I *10 Spel om samhället* har vi löst det genom att till varje övning ge exempel på hur du som lärare kan bedöma elevernas kunskaper för respektive betygsnivå samt med kommentarer kring bedömningen. Dessutom finns en eller ett par exempel på övergripande frågeställningar. Dessa "stora frågor" kan, tillsammans med ett urval av "uppföljningsfrågorna" användas som stöd för både en formativ och summativ bedömning av elevernas kunskaper. De "stora frågorna" kan också hjälpa till med urvalet av fakta och begrepp genom frå-

gan: Vilka fakta och begrepp behöver eleverna ha kännedom om för att besvara den "stora frågan"? I lärarens dubbla uppdrag, och enligt kursplanetexten, ingår att både utveckla och bedöma elevernas förmågor. I spelen ingår följande tio "kursplaneförmågor": redogöra, beskriva, exemplifiera, diskutera, reflektera, analysera, värdera, dra slutsatser, föreslå lösningar och, slutligen, att se utifrån olika perspektiv. Exempel på olika perspektiv i spelen är t.ex. ett individ-, samhälleligt, etiskt, miljömässigt, lokalt, nationellt, globalt och ett demokratiskt perspektiv.

Olika studier har visat att många elever inte kommer till sin rätt i samband med skriftliga prov. En orsak till detta är brister i läs- och skrivförmågan. Till viss del kan kunskapsspelen mildra denna brist då eleverna huvudsakligen interagerar muntligt. Det är dock viktigt att elevernas diskussioner, analyser och slutsatser är förankrade i fakta. Två problem med diskussioner i samhällskunskap har sin grund i "verbalism" och "fragmentarism", d.v.s. många diskussioner utmärks av löst tyckande och utan att grundas i fakta.

Inför valet 2010-09-19

Inför valet i september kan spelet "Valrörelsen – om svensk politik" användas och där elevgrupper/politiska partier gör olika politiska utspel. Genom att eleverna går in i rollen som politiker kan de lättare förstå innebörden i politiska fenomen som politiska ideologier, kompromisser, propaganda, intressekonflikter och påverkan. Syftet med kunskapsspelet "Valrörelsen ..." är att utveckla kunskaper och förmågor som att argumentera för en åsikt, se politiska frågor ur olika perspektiv och att olika beslutande nivåer har ansvar för skilda politikområden. Det finns dessutom möjlighet att komplettera med "Spelet om kommunens budget" för att fördjupa förståelsen om kopplingarna mellan lokala och nationella beslut likväl som sambanden mellan politiska och ekonomiska aspekter. Till stöd för både lärare och elever finns rubriker som: Huvudfrågor, Koppling till undervisningen, Arbetsgång, Bedömningsstöd, Uppföljningsfrågor, Spelregler och Bakgrundskunskaper. Dessutom presenteras olika samhällsvetenskapliga modeller.

Göran Svanlid

Läroverksamhet och författare till bland annat *10 Spel om samhället*

GLOBAL CONFLICTS: PALESTINE

SIMULERA I KLASSRUMMET

Prisbelönt datorspel

Låt dina elever själva uppleva konflikten mellan Israel och Palestina ur båda sidors perspektiv. Eleverna får lära sig konfliktanalys och att hantera fakta, källor, argumentation, retorik och strategier med datorn som redskap.

Konfliktspelen riktar sig till elever i åldrarna 13–19 år. Spelet passar utmärkt i samhällskunskap, historia, religionskunskap, medie-kunskap och i språkundervisningen.

Spelet har utvecklats speciellt för undervisningsbruk, med modern 3D-grafik för maximal känsla av närvaro. Spelet kan spelas på svenska, engelska och tyska.

Snabbguide till spelet

I *Global Conflicts: Palestine* spelar eleven rollen som en av två reportrar i sex olika uppdrag med ökad svårighetsgrad.

Uppdragen bygger på verkliga händelser och vittnesmål. Det finns tre tidningar – *Palestine Today* (pro-palestinsk), *Global News* (västerländsk) eller *The Israeli Post* (pro-israelisk) att arbeta för.

Elevens arbete är att samla in information från olika källor som stödjer den valda tidningens perspektiv. Detta görs genom att intervjua olika karaktärer i spelet.

Spelet avslutas med att eleven komponerar en nyhetsartikel. Eleven får poäng utifrån citatets nyhetsvärde och överensstämmelse med den valda tidningens perspektiv. Ju högre poäng, desto bättre anseende som reporter.

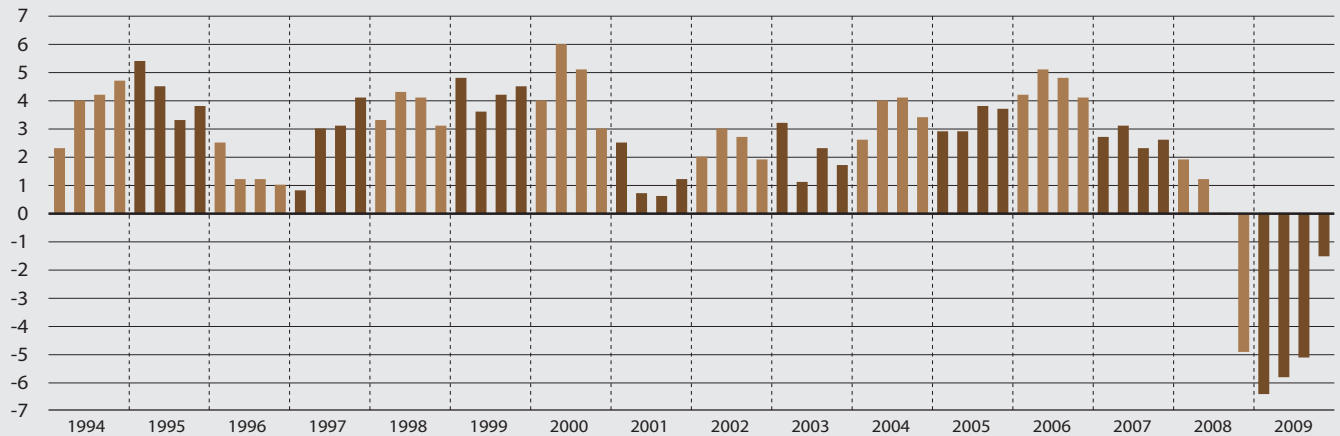
Licens hel skola: best.nr. 62290269, pris 3 600 kronor
Licens 15 användare best.nr. 62290283, pris 2 600 kronor

Order/information: Tel. 08-696 86 00, fax 08-696 86 10, www.bonnierutbildning.se

**BONNIER
UTBILDNING**

Den ekonomiska tillväxten 1994 – 2009

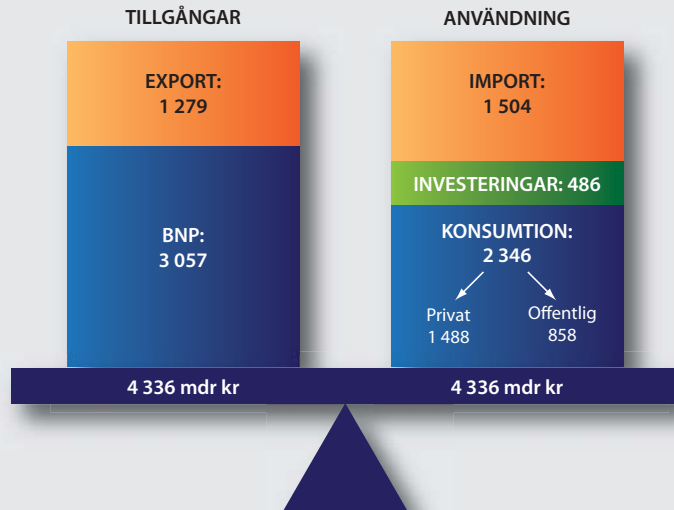

Diagrammet visar den procentuella förändringen av BNP i fasta priser jämfört med motsvarande kvartal föregående år. BNP är ett mått på produktionen av varor och tjänster i samhällsekonomin och procentuella förändringar av detta mått är den viktigaste indikatorn på konjunkturläget. Diagrammet visar konjunktursvängningarna i den svenska ekonomin sedan 1994.

Källa: SCB

Försörjningsbalansen 2009

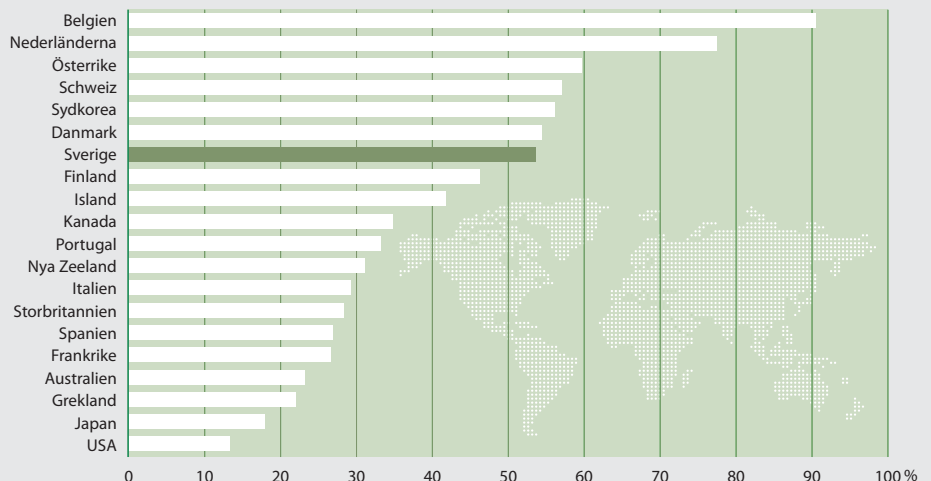
Gungbrädan visar Sveriges försörjningsbalans för år 2009. Försörjningsbalansen är en uppställning över hur ett land använder sina tillgångar och ingår i nationalräkenskaperna. På den vänstra sidan visas värdet på alla produkter vi har tillgång till under ett år (BNP och import) och på den högra sidan vad dessa produkter sedan används till (konsumtion, investeringar och export). Eftersom det är samma saker på gungbrädans båda sidor – våra tillgångar och till vad dessa används – kommer gungbrädan alltid att vara i balans.

Källa: SCB

Utrikeshandelns betydelse i olika länder 2009

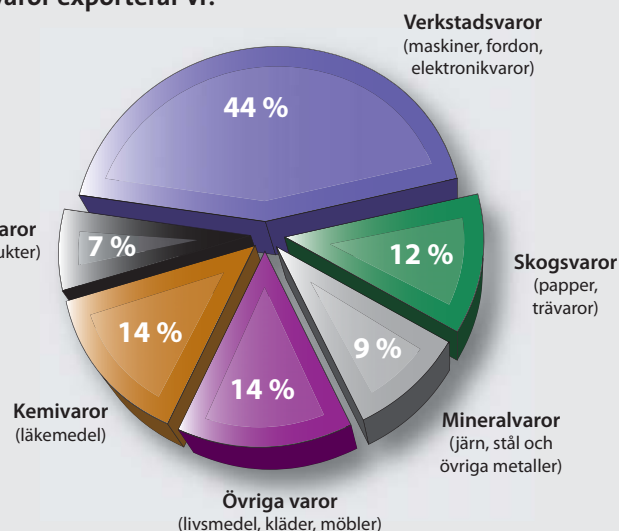
Diagrammet visar hur stor del av ländernas produktion som går på export. Små länder, som Sverige, Belgien och Nederländerna, är ofta mycket beroende av sin utrikeshandel. Större länder, som USA och Japan, har ofta större hemmamarknader och är då inte lika exportberoende. Därför sker en större andel av dessa länders handel inom landet.

Källa: OECD

Sveriges export 2009

Vilka varor exporterar vi?

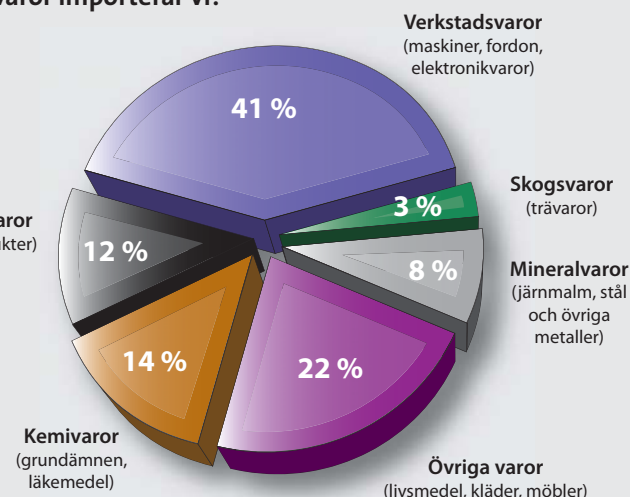
Vart går den svenska varuexporten?

EU (Tyskland 10 %, Danmark 7 %, Storbritannien 7 %, Finland 6 %)	59 %
Övriga Europa (Norge 11 %, Ryssland 2 %, Schweiz 1 %, Turkiet 1 %)	15 %
Asien (Kina 3 %, Mellanöstern 3 %, Japan 1 %, Indien 1 %)	12 %
Amerika (USA 6 %, Latinamerika 2 %, Kanada 1 %)	9 %
Övriga områden (Afrika 3 %, Oceanien 1 %)	5 %

Källa: Kommerskollegium

Sveriges import 2009

Vilka varor importerar vi?

Varifrån kommer den svenska varuimporten?

EU (Tyskland 18 %, Danmark 9 %, Nederländerna 7 %, Storbritannien 6 %)	69 %
Övriga Europa (Norge 9 %, Ryssland 3 %, Schweiz 1 %, Turkiet 1 %)	14 %
Asien (Kina 4 %, Japan 2 %, Hongkong 1 %, Sydkorea 1 %)	10 %
Amerika (USA 4 %, Latinamerika 1 %)	5 %
Övriga områden (Afrika 1 %)	2 %

Källa: Kommerskollegium

Svensk ekonomi just nu

Läget för den svenska ekonomin ser ut att ha vänt uppåt. Men fortfarande går det ganska trögt och det kommer att behövas en hel del offentlig stimulans även i fortsättningen. I år väntas BNP öka med 2,4 procent och nästa år med 3,8 procent. Det är främst den förbättrade konjunkturen i omvärlden som bidragit mest till att det nu går allt bättre för den svenska ekonomin.

Under de närmaste åren kommer tjänstesektorn att vara loket i den svenska ekonomin. Det är i tjänstesektorn, och speciellt då i handeln, som de nya jobben kommer att skapas. Bakom ligger en uppgång i den inhemska efterfrågan som tjänstesektorn är mycket beroende av. Denna utveckling har drivits på av den expansiva ekonomiska politiken med låga räntor och sänkta inkomstskatter.

En fortsatt hög arbetslöshet kommer att hålla ned löneökningarna. Detta tillsammans med en starkare krona gör att inflationen förblir låg, liksom räntan. Troligtvis dröjer det en bra bit in på hösten – om inte senare – innan Riksbanken höjer styrräntan nästa gång.

Ekonomiska nyckeltal

Siffrorna gäller februari 2010 – om inget annat anges

Produktionens storlek 2009 – BNP	3 057 mdr. kr
Tillväxten – BNP-förändring i procent (kv. 4 2009 jmf. med kv. 4 2008)	-1,5 %
Medelinkomsten 2009 – BNP per invånare	327 000 kr
Utrikeshandeln 2009 – varuexporten	998 mdr. kr
2009 – varuimporten	911 mdr. kr
Inflationen – Konsumentprisindex (KPI)	1,2 %
Räntenivån – Reporäntan	0,25 %
Arbetslösheten – enligt ILO-definitionen	9,4 %
Statens inkomster 2010 – enligt statsbudgeten 2009	723 mdr. kr
Statens utgifter 2010 – enligt statsbudgeten 2009	811 mdr. kr
Statsskulden	1 111 mdr. kr
– varav statens utlandsskuld	311 mdr. kr
Prisbasbeloppet 2010	42 400 kr

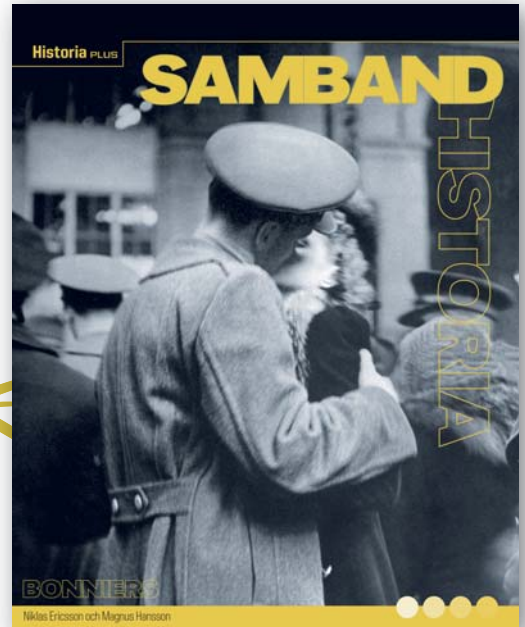
Källor: SCB, Riksbanken, Finansdepartementet, Riksgälden, Konjunkturinstitutet

SAMBAND HISTORIA PLUS

Från forntid till nutid – med fokus på källkritik.

- är en modern kronologisk historiebok som bygger på aktuell forskning
- levandegör ämnet historia med inspirerande texter
- ger överblickar och synliggör historiska samband
- utvecklar ett källkritiskt förhållningssätt
- har en struktur som gör att innehållet lätt kan anpassas till elevgruppen.

Varje historisk period i boken inleds med en överblick i form av en tidslinje och en sammanfattande ingress. Talande rubriker, tydliga kartor och förklaringar av viktiga begrepp guidar sedan eleven vidare. Varje period avslutas med modeller som visualiserar viktiga samband.

Samband har två spår

Samband Historia är en flexibel bok med två lässpår, ett kortare och ett längre. De delar som tillhör det längre spåret är markerade med Utblick. Speciella faktarutor lyfter fram frågor om tolkning, perspektivval och källkritik.

Lärrarhandledning

- med övningar som bygger vidare på boken och CD-skivor med essäer av Peter Englund.

**BONNIER
UTBILDNING**